

УДК 351.777.81

DOI <https://doi.org/10.32840/pdu.2020.1-2.20>

В. В. Лисенко

аспірант кафедри публічного управління та землеустрою
Класичного приватного університету

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ У СФЕРІ МІСТОБУДУВАННЯ

У статті висвітлено сучасний стан державної політики забезпечення якості у сфері містобудування України. Особливу увагу приділено видам діяльності у сфері будівництва, які підлягають ліцензуванню. Виділено основні складники державної політики якості у сфері містобудування, а саме такі: необхідність ліцензування видів діяльності у сфері містобудування, які встановлено чинним законодавством; погодження або надання дозволів на здійснення будівельної діяльності; авторський та технічний нагляд; сертифікація фахівців, які здійснюють авторський та технічний нагляд. Виділено основні проблеми у сфері містобудівної діяльності, а саме: українській системі технічного регулювання варто інтегруватись до системи технічного регулювання Європейського Союзу; відсутність передумов для підписання Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів (АСАА); поширення вимог Технічного регламенту на весь життєвий цикл будівель та споруд. Розглянуто проблеми в системі технічного регулювання будівництва та можливі пропозиції щодо їх вирішення. Встановлено неефективність чинної системи технічного нагляду за будівництвом та доведено, що ця проблема має різноплановий характер. Визначено понятійно-категорійний апарат термінів «авторський нагляд», «технічний нагляд». Розглянуто основні відмінні характеристики авторського та технічного нагляду. Вказано етапи проведення авторського та технічного нагляду. Зазначено нормативно-правові документи, які регламентують погодження або надання дозволів на здійснення будівельної діяльності. Розглянуто особливості атестації й сертифікації фахівців, які здійснюють авторський та технічний нагляд. Зазначено нормативно-правові документи, які регламентують сертифікацію та атестацію відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг). Визначено основну мету проведення сертифікації та атестації архітекторів, яка полягає у встановленні професійної персональної відповідальності, відповідність рівня професіоналізму архітекторів європейським та міжнародним нормам. Виділено типи сертифікації фахівців авторського та технічного нагляду. Розглянуто етапи проведення авторського та технічного нагляду. Визначено сферу повноважень архітекторів, сферу повноважень за категоріями кваліфікаційних сертифікатів інженера-проектувальника та інженерів технічного нагляду. Вдосконалено науково-методичний підхід провадження державної політики забезпечення якості у сфері містобудування.

Ключові слова: містобудування, державна політика якості, погодження, ліцензія, авторський нагляд, технічний нагляд, архітектор, інженер-проектувальник.

Постановка проблеми. Стан сфери містобудування як об'єкта державного регулювання знаходиться під постійним впливом економічних, політичних, соціальних, зовнішньоекономічних факторів. Ефективна реалізація містобудівної діяльності відіграє значну роль у соціальній політиці держави (забезпечення житловим фондом); у створенні сприятливого середовища для здійснення державно-приват-

ного партнерства; в залученні інвестицій у галузь.

Проте у процесі реалізації містобудівної діяльності виникає низка проблемних моментів, а саме таких: недосконалість нормативно-правової бази, відсутність злагодженої системи дозвільних процедур, недостатній рівень забезпечення якості у сфері містобудування.

Аналіз досліджень і публікацій. Загальні питання щодо вдосконалення містобудівної діяльності та забезпечення

якості послуг розглянуто у працях А. Абрамовича, О. Авдеєнка, В. Макухіна, А. Матвійчука, П. Покатаєва, Є. Юрченка. Питання щодо регулювання сфери благоустрою розглянуто у працях П. Покатаєва. Кадровим питанням у сфері містобудування присвячено праці Є. Юрченка, особливу увагу в яких приділено кваліфікаційним вимогам до осіб, які претендують на зайняття посад державних службовців в органах державного архітектурно-будівельного контролю.

Варто зазначити, що комплексний підхід щодо державної політики забезпечення якості у сфері містобудування не вивчався. Недостатньо уваги приділено і складникам державної політики якості в містобудуванні. Отже, відсутність комплексного підходу до забезпечення якості у сфері містобудування визначає актуальність дослідження.

Мета статті – визначити та дослідити сучасний стан державної політики забезпечення якості у сфері містобудування України.

Виклад основного матеріалу.

Основним нормативно-правовим документом, який регламентує ліцензування видів господарської діяльності, є Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності». Попередній документ прийнято 27.01.2009 року, а у 2015 році на виконання вимог Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015 № 222-VIII прийнято Ліцензійні умови та Перелік видів робіт провадження господарської діяльності з будівництва.

Так, у порівнянні з попередніми Ліцензійними умовами (наказ Мінрегіонбуду від 27.01.2009 № 47), новий документ утричі зменшив кількість робіт у сфері будівництва, які підлягають ліцензуванню. Зі списку виключені:

- роботи з проектування, оскільки сьогодні виконавці цих робіт проходять професійну атестацію – сертифікацію;
- роботи з будівництва об'єктів I-III категорій складності;
- роботи інжинірингової діяльності, виконавці частини яких також отримують сертифікати [2].

В новому переліку видів робіт усунуто дублювання, а його зміст оптимізовано.

Нові Ліцензійні умови та Перелік видів робіт спрощують ведення господарської діяльності для проєктантів, забудовників, які будують нескладні об'єкти, та для надавачів інжинірингових послуг. Це сприятиме створенню максимально простих і зрозумілих умов роботи на будівельному ринку України.

З моменту набуття чинності нових Ліцензійних умов заяви про отримання, анулювання, переоформлення ліцензії на провадження господарської діяльності з будівництва об'єктів IV категорії або IV і V категорій складності, а також заяви про внесення змін до переліку видів робіт із провадження господарської діяльності з будівництва об'єктів IV категорії або IV і V категорій складності, які підлягають ліцензуванню, та відомості про виробничо-технічну базу, склад працівників за професійним та кваліфікаційним рівнем, технологію виробництва, інформаційно-правове забезпечення, наявну систему контролю якості виконання робіт, виконані заявником будівельно-монтажні роботи будуть розглядатися Держархбудінспекцією тільки в разі їх оформлення за формами згідно з додатками до цих Ліцензійних умов [2; 8; 9].

Таким чином, у сфері містобудівної діяльності існує проблема щодо регулювання сфери будівництва. Проблема постає в тому, що українській системі технічного регулювання варто інтегруватись до системи технічного регулювання Європейського Союзу; відсутність передумов для підписання Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів (АСАА); поширення вимог Технічного регламенту на весь життєвий цикл будівель та споруд. Таким чином, постає необхідність систематизувати низку проблемних питань в системі технічного регулювання будівництва та зазначити можливі пропозиції щодо їх вирішення (табл. 1).

Проблема, яка впливає з попередньої та підтверджена багатьма фактами – це неефективність чинної системи технічного нагляду за будівництвом. Ця проблема має різноплановий характер, а саме [3, с. 49]:

- до здійснення нагляду за будівництвом застосовуються застарілі підходи. Для мінімізації цієї проблеми рекомендо-

Проблеми в системі технічного регулювання сфери будівництва та можливі пропозиції щодо їх вирішення [3, с. 48]

Причини	Рішення
Чинний Технічний регламент будівельних виробів, будівель і споруд, розроблений з урахуванням європейської Директиви Ради 89/106/ЄЕС, потребує оновлення та прийняття нового законодавчого акта, що імплементує в національне законодавство Регламент (ЄС) № 305/2011 від 9 березня 2011 р.	Гармонізація національного законодавства із законодавством ЄС шляхом прийняття Закону України, що імплементує Регламент (ЄС) № 305/2011 від 9 березня 2011 р. «Про встановлення гармонізованих умов для реалізації будівельної продукції та скасування Директиви Ради 89/106/ЄЕС».
Відсутність в Україні гармонізованих стандартів відповідно до Регламенту (ЄС) № 305/2011; низький відсоток гармонізації стандартів на матеріали, вироби та методи їх випробувань.	Прийняття програми гармонізації стандартів EN та ISO в галузі будівництва.
Будівельні норми, розроблені розпорядчим методом нормування, переважно переобтяжені зайвими вимогами, стримують застосування новітніх технологій та матеріалів, що призводить до отримання відхилень від БН.	Прийняття змін до ЗУ «Про будівельні норми» та запровадження параметричного методу нормування в будівництві. Розроблення програми перегляду БН із застосуванням параметричного методу.
Будівельні норми не враховують необхідності забезпечення основних вимог Технічного регламенту на всіх етапах життєвого циклу споруд.	Прийняття змін до Закону України «Про будівельні норми» з метою поширення вимог будівельних норм на весь життєвий цикл споруди.
Чинна система стандартизації не забезпечує потреби суб'єктів господарської діяльності у виведенні інноваційних технологій і продукції на ринок.	Розроблення пропозицій щодо подальшого роздержавлення й переходу до публічного управління системи стандартизації в Україні.
Законодавчо визначені адміністративні правопорушення не враховують обов'язковості ТР і добровільності стандартів.	Розроблення проекту ЗУ «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення», який має передбачати у статтях 96 і 961 стягнення лише за порушення обов'язкових нормативно-правових і нормативних актів.
Низька інституційна спроможність базових організацій у будівництві.	Внесення змін до постанови КМУ від 14 липня 2010 р. № 589 «Про затвердження Положення про базову організацію з науково-технічної діяльності в будівництві» з метою залучення до нормування в будівництві закладів вищої освіти, наукових установ, саморегульованих організацій.
Низька обізнаність фахівців будівельної галузі щодо новітніх підходів проектування та будівництва.	Коригування навчальних програм закладів вищої освіти в частині викладання сучасних основ технічного регулювання, методів проектування, навчання проектування за Єврокодами та розроблення відповідної програми перепідготовки фахівців.
Необхідність приведення наявних споруд у процесі їх реконструкції відповідно до чинних будівельних норм робить заходи з реконструкції технічно неможливими та/або економічно недоцільними.	Визначення можливості відновлення частини споруди, яка залишається під час реконструкції, до рівня суттєвих параметрів, установлених проектною документацією та/або вимогами БН, які були чинними на час зведення об'єкту.

вано прийняти зміни до Закону України «Про архітектурну діяльність» та Порядку здійснення технічного нагляду під час будівництва об'єкта архітектури, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2009 року № 903 з метою залучення інженера-консультанта як суб'єкта господарської діяльності;

– нерегульованість договірних відносин між замовником будівництва та інженером-консультантом. Для усунення такої ситуації необхідно затвердження типової форми договору надання послуг з інжинірингу, якою передбачити функції, обов'язки та процедуру вирішення спорів у процесі створення об'єкта будівництва;

– формальний підхід до виконання відповідальними особами своїх обов'язків щодо здійснення нагляду за будівництвом. Для запобігання такого підходу у процесі виконання своїх службових обов'язків рекомендовано запровадження електронного кабінету архітекторів та інженерів технічного нагляду, котрий відображатиме об'єкти будівництва, на яких такі особи здійснюють авторський і технічний нагляд, із функцією електронного підтвердження здійснення нагляду за допомогою кваліфікованого електронного підпису;

– неправомірне використання даних з реєстру атестованих осіб під час здійснення містобудівної діяльності. Вирішення цієї проблеми можливо за умови встановлення адміністративної відповідальності за неправомірне використання даних із реєстру атестованих осіб під час здійснення містобудівної діяльності (зміни до Закону України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності»; ст. 96 гл. 8 Кодексу України про адміністративні правопорушення) [3, с. 49].

Для розуміння всіх складників державної політики якості в містобудуванні необхідно визначити поняття «авторський нагляд» та «технічний нагляд». Сам процес будівництва, містобудування за своєю сутністю є складним, багатограним, таким, де потрібне швидке реагування щодо внесення необхідних правок та коректив, та водночас має комплексний характер. Саме для поєднання багатогранності та комплексного характеру необхідні авторський та технічний нагляд.

Розглянемо основні відмінні характеристики авторського та технічного нагляду.

Авторський нагляд необхідно застосовувати для здійснення контролю відповідності будівництва проектному плану, кресленням, технічній та проектній документації; підвищення відповідальності будівельних організацій, зменшення вартості будівництва. Його здійснює генеральний проєктувальник. Він здійснюється відповідно до «Настанови щодо проведення авторського нагляду за будівництвом» (ДСТУ-Н Б А.2.2-11). Авторський та технічний нагляд доповнюють один одного.

У разі порушення процедури будівництва (порушення технології будівниц-

тва тощо) проєктувальники мають право зупинити окремі будівельно-монтажні роботи. Для здійснення авторського нагляду проєктувальником призначається група авторського нагляду. Пропозиції авторського нагляду фіксуються у спеціальному журналі, який зберігається на будівництві. Таким чином, основна мета авторського нагляду полягає в забезпеченні реалізації об'єкта саме в такому вигляді, в якому він був задуманий при його створенні.

Авторський нагляд здійснюється за такими етапами:

1. Відбувається огляд майданчика за запитом. Це необхідно для оцінки місцевості й контролю відповідності проектних особливостей реальним умовам.

2. При виявленні помилок здійснюється корекція або доопрацювання проектної документації. Під час авторського нагляду можна здійснити вибірккову перевірку якості проведення робіт та оперативно внести правки, які з'явилися з боку замовника. Специфіка об'єкту визначає специфіку авторського нагляду.

Авторський та технічний нагляд регламентуються Постановою КМУ «Про авторський та технічний нагляд під час будівництва об'єкта архітектури» від 11 липня 2007 р. № 903 (зі змінами), яка затверджує Порядок здійснення авторського нагляду під час будівництва об'єкта архітектури та Порядок здійснення технічного нагляду під час будівництва об'єкта архітектури.

Технічний нагляд виступає гарантом надійності, якості об'єкту, його відповідності нормам та техстандартам, можливості його експлуатації. Технічний нагляд забезпечує замовник протягом періоду будівництва з метою здійснення контролю за дотриманням проектних рішень та держаних стандартів.

Технічний нагляд визначає послідовність і якість будівельних робіт, здійснюється інженерами та передбачає такі етапи [4]:

1. Перевірка якості будівельних робіт.
2. Наявність усіх необхідних документів.
3. Контроль за дотриманням процесу транспортування, зберігання, складування тощо.

4. Контроль послідовності перебігу будівельних робіт відповідно до проєктної документації.

5. Контроль відповідності робіт державним нормам.

6. Контроль термінів робіт.

Технічний нагляд здійснюють спеціалісти, які мають відповідний кваліфікаційний сертифікат.

Одним із ключових напрямів у сфері містобудування є процедура погодження або надання дозволів на здійснення будівельної діяльності. Оскільки Положення про порядок надання дозволу на виконання будівельних робіт утратило чинність 19.02.2010 р., то одним з основних документів, який регламентує дозвільну систему, є Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» від 06.09.2005 № 2806-IV (в редакції від 19.01.2020). Закон визначає термінологічну основу, сферу дії Закону, видачу документів дозвільного характеру. Також до регламентуючих документів можна додати Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» № 2768-III від 17.11.2011 р. (в редакції від 01.01.2020 р. документ № 3038-17), та Порядок ліцензування господарської діяльності, пов'язаної зі створенням об'єктів архітектури.

Отже, розглядаючи якість надання послуг у сфері містобудування та її регулювання, неможливо не відзначити велику роль у забезпеченні якості Державної архітектурно-будівельної інспекції України (ДАБІ України), яка є центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду [2].

Важливим аспектом здійснення державної політики регулювання якості у сфері містобудування є атестація й сертифікація відповідних фахівців. Як показує практика, у сфері містобудування деякі важливі нормативно-правові акти втратили чинність. Така ситуація також виникла щодо одного з основних нормативних документів, а саме щодо Положення про архітектурно-будівельну атестаційну комісію інженерів технічного нагляду та Постанова про затвердження Порядку проведення професійної атестації відпові-

дальних виконавців окремих видів робіт, пов'язаних зі створенням об'єктів архітектури, які втратили чинність в 2011 році. Натомість затверджено нові нормативні документи, які регламентують ці питання.

Нормативно-правовим документом, який регламентує сертифікацію та атестацію відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних зі створенням об'єктів архітектури, є Постанова КМУ від 23.05.2011 р. № 554 (в редакції від 02.10.2019 р.) «Деякі питання професійної атестації відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних зі створенням об'єктів архітектури».

Згідно з Постановою КМУ № 554 від 23.05.2011 р., державним органом, який проводить сертифікацію (професійну атестацію) архітекторів в Україні, є Атестаційна архітектурно-будівельна комісія Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, яка діє на підставі Положення про Атестаційну архітектурно-будівельну комісію (Наказ № 93 від 25.06.2011 р. (зі змінами в редакції від 03.02.2015)) [12].

Варто зазначити, що затверджено два типи сертифікації (атестації) й затверджено два типи сертифікатів: сертифікат архітектора (архітектурне об'ємне проєктування); сертифікат архітектора (розробка містобудівної документації).

Основною метою професійної атестації архітекторів визначено встановлення професійної персональної відповідальності, відповідність рівня професіоналізму архітекторів європейським та міжнародним нормам.

Сертифікація всіх видів фахівців передбачає складання іспитів за умов подання всіх необхідних документів, які засвідчують відповідний рівень освіти та професійної діяльності.

Професійна атестація (сертифікація) архітекторів складається з декількох кроків. По-перше, кандидату на проходження атестації необхідно вибрати напрям сертифікації, як зазначалось вище. По-друге, необхідно встановити, чи відповідає кандидат кваліфікаційним вимогам для отримання сертифіката архітектора (відповідний диплом про вищу освіту, стаж роботи – мінімум 3 роки). По-третє,

надання всіх необхідних документів, якщо кандидат відповідає кваліфікаційним вимогам (копія паспорта, ідентифікаційного коду, трудової книжки, копія дипломів про освіту (копія нагород, посвідчень – за наявності), ілюстрація творчих робіт, звіт про творчі досягнення з переліком творчих робіт), заява про проведення професійної атестації. По-четверте, в разі підтвердження відповідності всіх наданих документів кандидат має узгодити процедуру оплати атестації. По-п'яте, кандидат має здійснити обов'язків платіж до Державного бюджету [11].

Варто зазначити, що атестацію проходять не лише фахівці, які здійснюють авторський нагляд (архітектори), але й ті, хто здійснює технічний нагляд, тобто сертифікацію (професійну атестацію) інженерів технічного нагляду (інженер технагляду, головний інженер проекту – ГІП). У зв'язку зі змінами в законодавстві вводиться категорійність інженера-проектувальника.

Таблиця 2

Сфера повноважень за категоріями кваліфікаційних сертифікатів інженера – проектувальника [11]

Категорії сертифікованих фахівців	Сфера повноважень
Провідний інженер-проектувальник.	Об'єкти будівництва класу наслідків (відповідальності) СС3 (об'єкти будівництва 5 категорії складності).
Інженер-проектувальник 1 категорії.	Об'єкти будівництва класу наслідків (відповідальності) СС2 (об'єкти будівництва 3–4 категорії складності).
Інженер-проектувальник 2 категорії.	Об'єкти будівництва класу наслідків (відповідальності) СС1 (об'єкти будівництва 1–2 категорії складності).

Всі категорії мають різні вимоги щодо вищої освіти та стажу роботи.

Сертифікація інженерів-проектувальників складається з 4 етапів та має свої особливості: *на першому етапі* необхідно вибрати напрям сертифікації; *на другому етапі* необхідно з'ясувати чи відповідає кандидат кваліфікаційним вимогам; *на третьому етапі*, в разі відповідності кваліфікаційним вимогам, надаються документи; *на четвертому етапі* узгоджуються

витрати; *на п'ятому етапі* здійснюються необхідні платежі до Державного бюджету.

Під час здійснення атестації інженерів технічного нагляду сертифікацію розподіляють за видами робіт, а саме: технічний нагляд за будівництвом будівель і споруд; технічний нагляд за будівництвом доріг. Сертифікат інженера технічного нагляду є безстроковим та діє на всій території України.

Процедура проходження атестації інженерів технічного нагляду аналогічна процедурі атестації архітекторів. Спочатку необхідно встановити, чи відповідає кандидат вимогам для проходження сертифікації, а потім уже він надає пакет документів. Проте у процесі встановлення відповідності вимогам булл встановлено, що є певні відмінності від тих, що висуваються до архітекторів. До професійної атестації інженера технічного нагляду допускаються громадяни, які здобули вищу освіту за відповідним напрямом і мають стаж роботи не менше ніж три роки; громадяни, які не здобули вищу освіту за відповідним напрямом і мають стаж роботи не менше ніж десять років.

Специфікою проведення сертифікації інженера технічного нагляду є те, що у зв'язку зі змінами в законодавстві введено категорійність за сертифікатом інженеру технічного нагляду, де до кожної категорії висуваються вимоги щодо наявності вищої освіти та відповідного стажу.

Таблиця 3

Сфера повноважень за категоріями кваліфікаційних сертифікатів інженерів технічного нагляду [11]

Категорії сертифікованих фахівців	Сфера повноважень
Провідний інженер із технічного нагляду.	Об'єкти будівництва 5 категорії складності.
Інженер із технічного нагляду 1 категорії.	Об'єкти будівництва 4 категорії складності.
Інженер із технічного нагляду 2 категорії.	Об'єкти будівництва 3 категорії складності.
Інженер із технічного нагляду.	Об'єкти будівництва 1–2 категорії складності.

Тобто спочатку визначається категорія, а потім уже починається процедура подачі документів.

Отже, спираючись на вищевикладений матеріал дослідження, можна констатувати, що вдосконалено комплексний підхід щодо реалізації державної політики забезпечення якості у сфері містобудування, який на відміну від наявного, полягає в узгодженні та гармонійному поєднанні всіх його елементів: здійснення авторського та технічного нагляду, ліцензування видів господарської діяльності в будівництві; погодження або надання дозволів на здійснення будівельної діяльності, атестації та сертифікації відповідних фахівців, чітко спираючись при цьому на нормативно-правову базу.

Висновки і пропозиції. Отже, на основі проведеного дослідження можна констатувати, що державна політика забезпечення якості містобудівної діяльності має комплексну систему. Вона складається із поєднання таких складників: необхідність ліцензування видів діяльності у сфері містобудування, які встановлено чинним законодавством; погодження або надання дозволів на здійснення будівельної діяльності; авторський та технічний нагляд; сертифікація фахівців, які здійснюють авторський та технічний нагляд.

Проте в українській системі забезпечення якості у сфері містобудування існують проблеми, однією з яких є невідповідність української системи технічного регулювання системі технічного регулювання країн Європейського Союзу, а саме – використання формального та застарілого підходу.

Під час дослідження вдосконалено комплексний підхід щодо реалізації державної політики забезпечення якості у сфері містобудування, який підтверджує необхідність узгодженості дій усіх учасників процесу, спираючись на чинне законодавство.

Список використаної літератури:

1. Про авторський та технічний нагляд під час будівництва об'єкта архітектури : Постанова від 11 липня 2007 р. № 903. Зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 327 (327-2018-п) від 25.04.2018 р. *Кабінет Міністрів України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/903-2007-%D0%BF>.
2. Державна архітектурно-будівельна інспекція України. *Офіційний сайт*. URL: <https://dabi.gov.ua/>.
3. Концепція публічного управління у сфері містобудівної діяльності. Збірник аналітичних матеріалів. Київ. 2019. 369 с.
4. Науково-освітній центр проектування та дослідження будівель з близьким до нульового електроспоживання. КНУБА. *Офіційний сайт*. URL: https://www.nzeb.com.ua/ua/designing/civil/authors_supervision.html.
5. Юрченко Є.О. Розвиток організаційного механізму державного архітектурно-будівельного контролю в Україні. *Публічне управління: теорія та практика*. 2013. Вип. 2. С. 131–136.
6. Покатаєв П.С. Регулювання сфери благоустрою населених пунктів: адміністративно-правовий аспект : монографія. Запоріжжя : Класичний приватний університет, 2019. 430 с.
7. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності : Закон України від 06.09.2005 № 2806-IV (в редакції від 19.01.2020 р., підстава – 2264-VIII). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15>.
8. Порядок ліцензування господарської діяльності, пов'язаної зі створенням об'єктів архітектури : Постанова від 5 грудня 2007 р. № 1396. *Кабінет Міністрів України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1396-2007-%D0%BF#n16>.
9. Прорегулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17.11.2011 р., № 2768-III, ст. 343 (в редакції від 01.01.2020 р. документ № 3038-17). *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17>.
10. Деякі питання професійної атестації відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури : Постанова КМУ від 23 травня 2011 р. № 554 (в редакції від 02.10.2019 р.). *Кабінет Міністрів України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-2011-%D0%BF>.
11. Офіційний сайт Контактбуд. URL: http://kontaktbud.com.ua/ua/profesijna_atestacija_arhitektoriv/.
12. Про затвердження Положення про Атестаційну архітектурно-будівельну комісію : Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 25.06.2011 р. № 93 (зі змінами в редакції від 03.02.2015). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0878-11#n23>.

Lysenko V. Public quality assurance in the local building

The article covers the current state of the state quality assurance policy in the field of urban development of Ukraine. Particular attention is paid to licensed types of construction activities. The main components of state quality policy in the field of urban planning are identified, such as: the need for licensing of types of activities in the field of urban planning, which are established by the current legislation; confirmation or approval of construction activities; copyright and technical supervision; certification of experts who carry out copyright and technical supervision. The main problems in the field of urban development are identified, such as: the Ukrainian system of technical regulation should be integrated into the system of technical regulation of the European Union; lack of prerequisites for signing the Conformity Assessment and Acceptance Agreement for Industrial Goods (ACAA); the extension of the requirements of the Technical Regulation to the entire life cycle of buildings and structures. The problems in the system of technical regulation of construction and possible suggestions for their solution are considered. The ineffectiveness of the current system of technical supervision of construction has been identified and it is proved that this problem is multifaceted. The conceptual and categorical apparatus of the terms construction design supervision, technical supervision is defined. The main distinctive characteristics of construction design supervision, and technical supervision are considered. The stages of construction design supervision and technical supervision are indicated. Regulatory documents regulating approval or granting of permits for construction activities are specified. The features of certification of specialists who carry out the construction design supervision and technical supervision are considered. The legal documents regulating certification of responsible contractors of certain types of works (services) are specified. The main purpose of certification of architects is determined, which is to establish professional personal responsibility, compliance with the level of professionalism of architects to European and international standards. Types of certification of specialists of construction design supervision and technical supervision are distinguished. The stages of construction design supervision and technical supervision are considered. The area of authority of architects, the scope of authority according to the categories of qualification certificates of engineer - designer and engineers of technical supervision are determined. The scientific and methodological approach of implementing the state policy of quality assurance in the field of urban planning has been improved.

Key words: *urban planning, state quality policy, approval, license, copyright supervision, technical supervision, architect, design engineer.*